

• LICHT OP RUSLAND

DE RUSSISCH-ORTHODOXE KERK EN STAAT

Onder de naam **Licht op Rusland** organiseert het NIP jaarlijks lezingen en debatten in Nederland over het hedendaagse Rusland. Dit jaar is het thema: **de Russisch-Orthodoxe kerk, en speciaal de verhouding tussen kerk en staat.**

Wat is de huidige rol van de Orthodoxe kerk in de Russische samenleving, en hoe verhoudt deze zich tot de orthodoxe traditie? Deze en andere vragen zullen aan bod komen op 13 september, vanaf twee uur 's middags in de Hermitage Amsterdam. De bijeenkomst sluit daarmee naadloos aan bij de prachtige tentoonstelling 'Glans en glorie' over de kunst van de Russisch-Orthodoxe kerk die er nog tot 20 september is te zien. Sprekers zijn: Wil van den Bercken (Radboud Universiteit Nijmegen), Marianna Sjachnovitsj (Staatsuniversiteit St.-Petersburg) en Katja Tolstaja (Vrije Universiteit, Amsterdam). De lezingen zijn in het Engels.

Er is daarnaast tijd ingeruimd voor discussie, een muzikaal intermezzo en een informele afsluiting (ook wel 'borrel na' genoemd). Licht op Rusland wordt dit jaar georganiseerd in samenwerking met het Institute for the Academic Study of Eastern Christianity (IN-ASEC) van de Theologische faculteit van de VU.

• DAG VAN EUROPA

VELE CULTUREN, ÉÉN EUROPA

De Dag van Europa is tot een meerdaags festival uitgegroeid, waarop vertegenwoordigers van diverse EU-landen in St.-Petersburg zich presenteren en tal van activiteiten organiseren op gebieden als onderwijs, politiek, kunst, film, toerisme, enzovoort. De 'dag(en)' vallen dit jaar op 23 en 24 september.

Traditioneel vormt het debat op vrijdag tussen vertegenwoordigers uit Rusland en de EU een hoogtepunt. Dit jaar is het thema: *Many cultures, one Europe*, oftewel de multiculturele samenleving. Op initiatief van het NIP werd Paul Scheffer uitgenodigd deel te nemen aan dit debat. Hij staat in Nederland bekend als instigator van de publieke discussie rond dit thema.

Op zaterdagmorgen zal het NIP als vertegenwoordiger van de Europese fietsnatie bij uitstek niet ontbreken op de geplande fietstocht. Later die dag, in het Anitsjkov Paleis, presenteert het NIP met vele andere Europese instituten zijn activiteiten en worden er taallessen gegeven. Zie ook: agenda en www.eur.ru

PAUL SCHEFFER, PUBLICIST, BUITENGEWOON HOOGLEERAAR GROOTSTEDELIJKE PROBLEMATIEK AAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM.

Agenda september

Woensdag 7 september 18:30

Dutch Wednesday. Serie lezingen van vooraanstaande wetenschappers voor een breed publiek. Prof. dr. Louise Fresco, Universiteit van Amsterdam: *Neither Fish nor Flesh*. Locatie: NIP. Toegang gratis, aanmelding vereist.

Dinsdag 13 sept. 14:00 - 18:00

Licht op Rusland: Russian Orthodox Church and State. Aanmelding via info@nispb.ru onder vermelding van Licht op Rusland. Locatie: Hermitage Amsterdam. Zie ook: www.hermitage.nl

Vrijdag 23 september

Dag van Europa. 14.30 – 18.00: *Many cultures, one Europe*. Debat. Locatie: Kempinski Hotel, Moika 22. 19:00 – 21:00: Opening Dag van Europa. Locatie: Kleine Zaal van de Filharmonie, Nevski prospect 30.

Zaterdag 24 september

Dag van Europa. 11:00 – 12:00: Fietsocht met consulaten en instituten. 12:00 – 18:00: European Joint Venue. Locatie: Anitsjkov Paleis, Nevski prospect 39. Voor het gehele programma zie www.eur.ru

1 oktober

Uiterste inleverdatum Scriptieprijs 2011 !!!

Het Nederlands Instituut in Sint-Petersburg (NIP) is in 1997 opgericht door de Universiteit van Amsterdam, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden, Universiteit Utrecht, Radboud Universiteit Nijmegen en de Vrije Universiteit Amsterdam. Adres: Kaloezjski Pereoelok 3; tel.: +7 (812) 327 08 87; email: info@nispb.ru

VLEES NOCH VIS

Geen voedsel heeft zo'n sterke morele connotatie als vlees, oftewel dierlijke proteïnen. In onze gesecculariseerde samenleving is vlees de toetssteen van politiek correct gedrag en stelt ons voor grote persoonlijke en sociale dilemma's. Mogen we eigenlijk nog wel vlees eten? En zo ja, wat voor soorten vlees? Alleen van koeien die vredig in bloemenweiden grazen, een snipper vlees van een wild hert? Is vis een beter alternatief? Maar zijn er nog vissoorten die niet met uitsterving bedreigd worden, of zijn we gedoemd vissen te kweken in reservoirs, met alle milieubezwaren van dien? Misschien moeten we ons massaal bekeren tot een dieet van kunstvlees, gemaakt van sojabonen, algen of insecten. Anderen zijn overtuigd dat alleen een vegetarische levensstijl de planeet kan redden, met het oog op onze eigen gezondheid en het welzijn van de dieren. Maar of dit de oplossing is in een wereld waar bijna de helft van de bevolking lijdt onder een tekort aan proteïnen...?

In haar lezing *Neither Fish nor Flesh* zal Louise Fresco de komende Dutch Wednesday meer prikkelende vragen opwerpen over eten (of gegeten worden), en er ongetwijfeld ook enkele helpen beantwoorden. Wij nodigen u van harte uit met haar mee te denken.

SCRIPTIEPRIJS

Het NIP, de Vereniging Vrienden van het NIP en het Nederland-Rusland Centrum reiken jaarlijks een prijs uit voor de beste Russische masterscriptie over Nederland. Scripties over diverse thema's en vanuit diverse invalshoeken zijn welkom, maar ze mogen niet langer dan een jaar geleden geschreven

zijn. De keuze wordt bepaald door een Nederlands-Russische jury. De winnaar krijgt 1000 euro en een reis naar Nederland aangeboden, waar de prijs zal worden uitgereikt op de jaarlijkse Vriendendag. Scripties graag voor 1 oktober sturen naar het NIP. Zie ook: www.nispb.ru/grants/premia.html

LOUISE FRESCO, GASTSPREKER OP DE KOMENDE *DUTCH WEDNESDAY*, WAS TOT 2006 ADJUNCT-DIRECTEUR-GENERAAL LANDBOUW VAN DE VOEDSEL- EN LANDBOUWORGANISATIE VAN DE VN IN ROME, EN IS SINDSDIEN HOOGLEERAAR AAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM WAAR ZE ONDERZOEK VERRICHT NAAR DUURZAME ONTWIKKELING IN INTERNATIONAAL PERSPECTIEF. NAAST HAAR BESTUURLIJKE EN WETENSCHAPPELIJKE WERKZAAMHEDEN IS FRESCO ACTIEF ALS ROMANSCHRIJFSTER EN ESSAYIST. ZE SCHRIJFT WEKELIJKS EEN COLUMN IN NRC- HANDELSBLAD.

Banja

door Anna Ravve

De lucht is omgeven met een zoete, kruidige geur. In combinatie met de hitte werkt hij enigszins bedwelmend. Ik ga zitten op het houten bankje. Buiken, billen en borsten schuiven voorbij. Ik bevind mij in de banja van mijn nieuwe Russische vriendin Irina. Ze heeft mij uitgenodigd om een paar dagen in haar buitenhuis in het dorp te komen logeren. De leefomstandigheden zijn nogal eenvoudig. Stromend water is beperkt verkrijgbaar. Dientengevolge is de wc een beerput en is er geen douche. Wie zich wil wassen kan dat in de koude rivier doen of in de banja.

Irina's banja is klein, de stoomkamer en het omkleedhok schat ik samen niet groter dan twaalf vierkante meter. Behalve Irina en ik zitten ook haar zus en nog een vriendin te zweten in de banja. Het is druk, maar dat vind ik wel gezellig. Dan komt Irina ter zake. 'Ga daar liggen', gebiedt ze mij en wijst naar het hoogste bankje. Van schrik vergeet ik te protesteren en volg Irina's bevel gedwee op. De plek die Irina mij toewijst is een stuk warmer dan het onderste bankje waar ik net zat. Ik voel het hout branden tegen mijn benen. Maar na een tijdje op mijn buik te hebben gelegen, begin ik te wennen aan de toegenomen hitte. Bijna vergeet ik dat ik hier niet zonder reden lig. Maar dan werp ik een blik opzij. Naast mij staat een naakte en nogal daadkrachtige Irina. In beide handen draagt ze een bos berkentakken.

Ik heb dit nog nooit eerder meegeemaakt, maar weet uit Russische films en liedjes dat hiermee geslagen wordt in banja's. Schijnt prettig te zijn en goed voor de bloedsomloop. Ik schuif mijn handen ter bescherming over mijn hoofd en wacht op wat komen gaat. Warme druppels water vallen op mijn huid. Irina is de takken aan het uitschudden. Dan begint ze er

mee te slaan. Tot mijn verbazing doet het geen pijn. Toch schrik ik elke keer van het kletsende geluid die de takken op mijn lijf maken. Na een minuut of tien legt Irina de takken opzij. Ze trekt rubberen handschoenen met noppen aan en begint me te masseren. 'Met dit soort handschoenen maak ik normaal de vis schoon', licht ze toe. De handschoenen voelen ruw. Ze kietelen en prikken. Onder deze sensatie kan ik niet goed stilliggen en dit ergert Irina behoorlijk. 'Ontspan nou toch eens! Zo kan ik niet werken!', bijt ze me toe. Nadat ze mijn hele lichaam heeft gemasseerd met shampoo, mag ik mij afspoelen met een emmer koud water. Daarna neem ik samen met Irina plaats in het omkleedhok. Mijn huid tintelt, ik heb het nog steeds heerlijk warm en voel me fitter dan na een week lang uitslapen. 'Dankjewel', zeg ik tegen Irina. Irina glimlacht en zegt: 'Na een half uur begrijp je eindelijk dat je niet bang hoeft te zijn voor een Russische banja.'

Anna Ravve is Russisch-Nederlands. Ze studeerde culturele antropologie aan de Universiteit van Amsterdam. Ze is tot en met oktober stagiaire bij het NIP.